

Unikátní výstava v Národním archivu v Praze

Mistr Jan Hus a jeho svět

Je zajímavé, že i přes velké bohatství středověkého archivního materiálu, který je uložen v různých fondech a sbírkách, se ani jediný dokument v Národním archivu neváže bezprostředně k osobě Jana Husa. Vystavené unikátní exponáty tak dokumentovaly spíše události v souvislosti s jeho životem a událostmi po jeho smrti.

Výstava, která se uskutečnila v sídle Národního archivu v Praze na Chodovci od 26. do 30. června, představila jedinečný Litomeřický graduál, pořízený před rokem 1517, zapůjčený Státním okresním archivem v Litoměřicích. Jeho obsahem, kromě liturgických zpěvů, jsou monumentální vyobrazení mistra Jana Husa před kostnickým koncilem a na mučednické hranici 6. července 1415. (Výřez z vyobrazení Jana Husa na kostnickém koncilu uvádíme na obálce časopisu, výřez z vyobrazení Husova upálení pak na straně 11) Litomeřický graduál patří k nejcenějším uměleckým a kulturním pokladům, o které pečují archivy České republiky. Výzdoba graduálu představuje vrchol závěrečného období knižního malířství jagellonské doby v Čechách, jméno tvůrce ilustrací se ale bohužel nedochovalo.

Mladého Jana Husa za jeho žákovských a studentských let v Praze, chudého a stále hladového, připomíná tzv. **Píseň veselé chudiny** – „**Jižt nám zima přišla**“ (obr. 1), vzniklá někdy v průběhu 2. poloviny 14. století a zapsaná ve Vyšehradském kancionálu z poloviny 15. století. (Kancionál je majetkem Vyšehradské kapituly.)

Pozoruhodný je nejen stížný list proti upálení mistra Jana Husa, prezentovaný formou faksimile, ale zejména **poměrně neznámá kostnická reakce na něj** (obr. 3), předvolání k soudu pro české šlechtice. Listina byla 9. května 1418 veřejně vyhlášena v Kostnici a přibita na dveře kostela sv. Štěpána a poté katedrály Panny Marie. To, že listina byla přibita na dveřích chrámu, dokumentují otvory po hřebících na horních okrajích listiny.

V takzvaném **Stížném listu** z 2. září roku 1415 (obr. 2) protestují šlechtici Českého království u kostnického koncilu, že bez prokázané viny odsoudil a krutou smrtí potrestal mistra Jana Husa, na potupu Českého království a Moravského markrabství. Vyznávají, že Hus byl dobrý, spravedlivý a pravověrný muž, a zavazují se hájit zákon Kristův a jeho oddané kazatele „až do vylití krve“. (Na výstavě byla představena faksimile z roku 2008, originál listiny je majetkem Edinburgh University Library ve Velké Británii.) Zajímavostí je, že do Kostnice bylo odesláno osm exemplářů stížného listu se 452 pečeti, zachoval se ale pouze druhý exemplář.

Redakce děkuje Národnímu archivu v Praze,

PhDr. Evě Drašarové, CSc., PhDr. Aleně Pazderové

a PhDr. Denko Čumlívkému za poskytnutý textový i obrazový

materiál, Pražskému arcibiskupství a Vyšehradské kapitule za možnost publikovat archivní dokumenty.

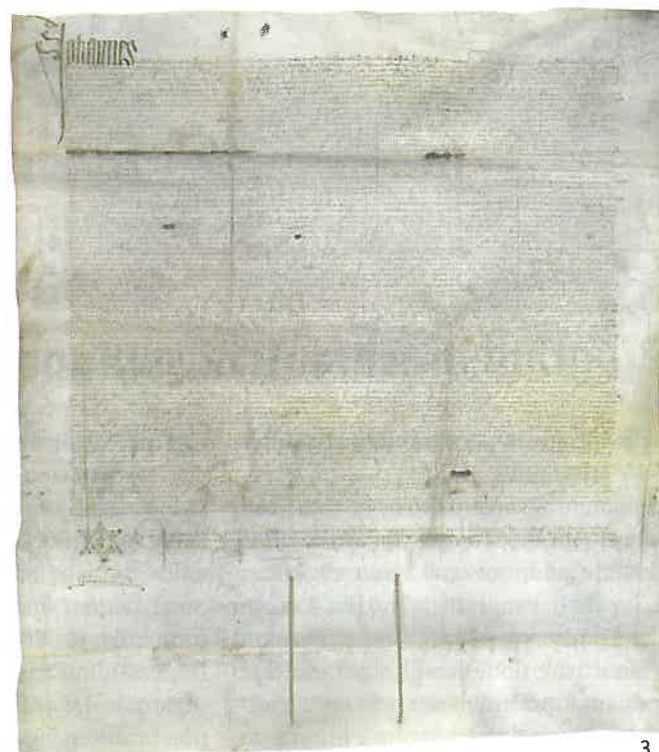
Připravila **Zuzana Pacinová**

1

2

3